TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.
Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

Mikä on hänen viimeinen roolinsa?

Seuratessa sitä moninaamaista ja työläisten kannalta katsottuna sangen epäiltävää osaa, jota Gompers on vuosia esittänyt sekä sitä luottamusta jota hän on saanut työläisten puolelta nauttia, johtuu joskus väkisinkin ajattelemaan, että hänen johtoonsa joutuneet työläiset ovat kokonaan vailla ajatus- ja arvostelukykyä ja seuraavat johtajaansa sokeasti kuten lammaslauma seuraa sitä johtavaa pässiä. Kuitenkaan ei otaksuma ole aivan oikea. Osassa työväestöä — ja suuressa osassa — asustaa kyllä lapsellinen usko johtajiin, se tuntee kiitollisuuttaan henkilöä kohtaan jonka avulla se luulee saavuttaneensa pienenkään helpotuksen elämäänsä ja seuraa hänen neuvojaan uskollisesti olkootpa ne sitten hänelle edullisia tai ei. Toiselta puolen on taas niitäkin jotka eivät tee muuta kuin epäilevät kaikkea jota eivät ole itse olleet suorittamassa tai jota ei ole suoritettu heidän nähtensä. Tällaiset ainekset, turhalla epäilyllään nostavat asiattomia juttuja ja epäilemiään henkilöitä kohden, jotka asianomaisen on helppo osottaa vääriksi ja siten vahvistaa asemaansa niiden silmissä, joiden keskuudessa heillä jo on ennestäänkin liikaa vaikutusta. Nämä ammattiepäilijäin nostamat ja asianomaisen perättömiksi osottamat jutut antavat heille tilaisuuden selostaa kaikki heitä vastaan tehdyt muistutukset saman arvoisiksi ja pimittää pahatkin erehdyksensä ja tahalliset rikoksensa niiden silmissä joitten kannatuksesta he ovat riippuvaisia.

Gompers on yksi tällaisen "onnen" suosikki. Hänen tekojaan ovat sosialistit arvostelleet jo vuosia ja osottaneet niiden heikot puolet joukoille, mutta toiselta puolen on taas esiintynyt "arvostelijoita", jotka ovat tuominneet kaiken sen mitä Gompers on toiminut vain sen perusteella, että se on ollut Gompersin työtä. Tällainen summassa arvioiminen on tarjonnut Gompersille mainion tilaisuuden puolustaa itseään ja osottaa noitten summassa tehtyjen syytösten perättömyys. Muta, kuten tavallista henkilölle, joka taistelee asemansa puolesta, ei Gompers ole tyytynyt siihen, että olisi näitten perättömien juttujen kumoomisen avulla sanonut kumoneensa ainoastaan sen ryhmän taholta tulleen arvostelun, mutta hän on koettanut kääriä samaan kerään sosialistienkin arvostelun ja sivuuttaa ne jollakin suurellla sanalla. Ja tässä hän on valitettavan usein onnistunutkin edellä mainituista syistä.

Siitä seuraa, että Gompers on vuosien varrella ehtinyt olla vaikka minkä värinen, mutta siitä huolimatta suuren orkaniseeraajain lauman avulla säilyttänyt isäntävallan joukkojen yli. N. s. normaalioloissa käykin sellainen politiikka helpommin päinsä, sillä asiat kehittyvät hitaammin ja ovat siitä syystä vaikeammin tajuttavissa joukkojen taholta. Mutta kriitillisinä aikoina muuttuu asema, silloin seuraavat tapahtumat nopeasti toisiaan ja silloin voi helposti sattua yllätyksiä. Voi käydä niinkin, että uusi karva paljastuu ennen kuin entinen ehtii peittoon ja silloin alkavat selitykset menettämään tehoansa — joukot alkavat niitä epäilemään.

Viimeisin, mutta myöskin hänen vallalleen turmiollisin lienee se "ote", jonka Gompers viime kuun lopulla suoritti, kun hän sitoutui hankkimaan asetehtailijoille riittävästi työvoimaa, ettei missään tapauksessa aseiden tuotanto häiriintyisi työläisten takia, kuten Europassa tapahtui nykyisen teurastuksen alkuaikoina. Gompersin mielestä kuuluu se olevan häpeäksi tämän maan työläisille, jos heidän niskottelunsa takia täkäläiset asetehtaat joutuisivat kärsimään pienintäkään häiriötä tuotannossaan ja hän kun on tähänkin saakka varjellut Amerikan työväestöä häpeästä, tulee hän tekemään sen edelleenkin, toimimalla siten, että sellaiset häiriöt ovat työläisten puolesta mahdottomat.

Ensi töikseen tulee Gompers lähettämään kaikille orkaniseeraajilleen kautta Amerikan käskykirjeen, jossa heitä kehotetaan ottamaan selvää alueillaan olevien työttömien lukumäärästä ja lähettämään tulokset Gompersille. Täten hän saapi tietoonsa tarjolla olevan työvoiman. Kun sitten joku asetehtailija joutuu rettelöihin työläist. kanssa, joko työpäivän pituudesta tai palkan pienuudesta ja kieltää työläisiltään kaikki oikeutetut vaatimukset, ei tehtailijalla ole muuta vaivaa kuin kääntyä Gompersin puoleen ja ilmoittaa hänelle kuinka monta tuhatta miestä, naista ja lasta sillä hetkellä "isänmaan" etu vaatii. Silloin Gompers katsoo kirjoistaan kenen orkaniseeraajan alueella on riittävästi työttömiä työläisiä ja antaa määräyksen niiden siirtämisestä mainitun tehtailijan käytettäväksi. Täten on hän pelastanut palan amerikalaisen työläisen kunniaa siltä tahralta, joka sitä uhkasi aseteollisuuden häiritsemisen muodossa.

Aikaa voittaen voi liike paisua. Yksi ja toinen tehtailija tulee käyttämään Gompersin apua työläisiä hankkiessaan ja niin hänestä voi paisua suurin työläisten välittäjä. Hän siis voipi olla samalla kertaa Amerikan suurimman työläisjärjestön presidenttinä ja maan suurimpana skääppivärvärinä — ainakin teoreettisesti. Kuinka kauan hän sitten jaksaa tuon kaksoisasemansa säilyttää ja kummalla taholla hän ensiksi menettää kannatuksensa, sen tulee tulevaisuus osottamaan.

Tietenkin Gompersin skääppivärvärinä toimiminen ei käy niin koruttomasti kuin edellä olemme kuvailleet — jos niin kävisikin, niin se loppuisi koko lyhyeen — mutta pohjaltaan se on paljon inhottavampaa ja saastaisempaa. Juuri se, että hän toimii peitetysti, kaksinaamaisesti — pukien kaikki työväen edun kaapuun, salaa hänen toimiensa todellisen tarkoituksen suurelta osalta työläisiä ja saattaa työläiset toimimaan omaksi vahingokseen — jatkaa hänen toimintansa ikää. Mutta samalla se toisaalta kaivaa maaperää ei ainoastaan Gompersin, vaan koko hänen toimintansa alta, joten kun tilinteon päivä kerran koittaa Gompers ei kaadu yksinään, vaan viepi hän kaikki edustamansa menettelytavat mukanaan.

Toimikaamme tarmolla siihen suuntaan, että päivä saapuisi nopeasti jolloin Amerikan työväenliike olisi kykenevä vapauttamaan itsensä tarpeettomista "kunniansa" vartioista.

Naiset Ranskan teollisuudessa

Naisilla on ollut Ranskan teollisuuselämässä tärkeä sijansa jo pitkät ajat, ehkäpä enemmänkin kuin muiden teollisuusmaiden naisilla.

Sota-aika on naisten käyttämistä kaikilla yleisen yhteiskunnallisen työn aloilla lisännyt paljon entisestään.

Amerikkalainen finanssilehti, "The Annalist", kirjottaa tästä seuraavalta kylmältä finanssikannalta:

Suuret määrät naisia työntäytyy sellaisillekin työaloille Ranskassa, jotka ovat olleet heille suljetut. Lippujen myyjät ja lippujen vastaanottajat maanalaisilla rautateillä Pariisissa ovat naisia, kauppa- ja ravintolapalvelijoitten tilat niinikään on täytetty naisilla. Raitioteiden voimamoottoreita hoitavat naiset ja naiset toimivat vaunumiesten tilalla. Raitiotieyhtiöt ovat hyvin tyytyväisiä työvoiman vaihdokseen. Liikeonnettomuudet ja tapaturmat Pariisissa ovat vähentyneet naisten työskennellessä raitiotie- ja moottorivaunujen hoitajina.

Pankkien ja vakuutusyhtiöiden erikoista ammattitaitoa vaativa työkin, sen vaihtuessa miesten käsistä naisille, vaikka vaikeuksia ja häviöitä on ollut, menestyy sentään, ja mitä puhtaasti mekanilliseen työhön tulee, osottautuvat naiset siinä tarkemmiksi ja joutuisimmiksi kuin miehet.

Sotatarvetehtaat työskentelevät suurelta osaltaan naispuolisella työvoimalla, osottautuen erikoisen tehokkaaksi, paitsi niissä tehtävissä missä vaaditaan pitkäaikaista tottumusta ja korkeampaa ammattitaitoa. Mutta tehtävä kasvattaa tottumusta päivä päivältä ja naistyöläisten korkeampi ammattitaitokin lisääntyy.

Pukuteollisuus, josta Pariisi on kuuluisa, käy melkein kokonaan naispuolisella työvoimalla.

Työpalkkoja kun tutkitaan, huomataan, että niissä vallitsee nykyään moninaisuus. Yleensä kumminkin lasketaan, että naistyöläisille maksetaan noin 60 prosenttia siitä palkasta mitä miehille samasta työstä maksettiin. Vaikka muutamilla aloilla ammattitaito on kieltämättä kärsinyt, ovat palkat alentuneet. Pariisin maanalaisilla rautateillä maksetaan naisille 4—5 frankkiin kymmentuntiselta työpäivältä, kun miehille oli voimassa yleisesti 5—7 frankkiin vaihteleva päiväpalkka. Eräissä ravintoloissa annetaan naistarjoilijoille palkaksi ainoastaan ruoka, sillä naistarjoilijat ansaitsevat rahapalkan juomarahoista. Niinkin alhaisia palkkoja kuin 2 frankkia päivältä maksetaan kauppahuoneitten myyjättärille. Sotatarvetehtaissa maksetaan naistyöläisille neljästä aina kymmeneen frankkiin päivän työstä.

Kirjotuksen, josta ylläoleva on lainattu, loppuosassa ilmenee, että kaikki pahemmat työnriistännän muodot voittivat alaa. Kapitalistit kun ovat tilaisuudessa käyttämään uutta työvoimaa, joka ei ole valmistautunut ja kouluuntunut järjestyneitten ja asemaansa vakiintuneitten työläisten keinoilla kurjistuttamistaan vastustamaan, ovatkin nopeasti panneet käytäntöön työvoiman pusertamisjärjestelmiä. Onpa tämän johdosta puhjennut työlakkojakin, merkitykseltään kylläkin vähäpätöisiä, mutta kumminkin lakkoja, jotka osottavat työnriistännän häikäilemättömyyttä.

Kun vielä pitää mielesään sen seikan, että elämänhinta Ranskassakin on kohonnut sodan aikana 50 prosentilla ja palkat alentuneet, pääsee käsitykseen siitä mitä ranskalaisten työläisten isänmaallinen mieliala ja uskollisuus sille merkitsee!

Ja vasta myöhemmin, kunhan sota päättyy ja kylmät luokkavastakohdat astuvat esille, tullaan näkemään mitä työmarkkina-asemassa tapahtuneet muutokset vaikuttavat ranskalaisen työväen tilaan.

Työläisiltä vaaditaan isänmaallista uhrautuvaisuutta. Hävitetty Ranska täytyy rakentaa jälleen ja sotavelat maksaa. Rakentajain ja "kunniavelkojen" maksajain täytyy tyytyä niin vähään kuin suinkin. Kapitalismi ja kapitalistinen järjestelmä on se isänmaa, jonka hyväksi uhrautumista tullaan vaatimaan ja pakottamallakin välttämättömyyden alle alistumaan.

Pitkien työpäivien lyhentämiset ja alhaisten palkkojen kor-

Sanomalehdistön vangitseminen

Nykyaikaisessa yhteiskunnassa on sanomalehdistö kaiken toiminnan, erilaisten virtausten ja tapausten ilmaisija ja selostaja. Tapahtuipa jotakin huomattavaa millä maailman kolkalla tahansa, niin viimeistään siitä jo seuraavan päivän sanomalehdistö kertoo yksityiskohtaisia tietoja ja lausuu mielipiteensä puoleen ja toiseen aina sen mukaan mikä kanta kullakin lehdellä on, s. o. mitä yhteiskuntaluokkaa sanomalehti edustaa. Jos jotakin on tulossa tai tekeillä: juhlia, vaaleja, uudistuksia ja yleensä sanoen jos jotakin koko yleisöä koskevaa pohditaan, niin ensimäiseksi asiasta sanomalehdissä keskustellaan, selostellaan ja valmistetaan tapaukselle maaperää. Täten sanomalehdistöstä nykyaikana on sananmukaisesti kehittynyt yhteiskunnallisen ja jokapäiväisen elämän hermosto, jonka kosketukset tuntuvat kaikkiin sivistyneen maailman ääriin.

Kun edellä esitetyn määritelmän ottaa huomioon, niin käsittää pitemmittä selvittelyittä, että nykyisen sotatilanteen aikana oli eri maitten hallituksille erittäin tärkeätä saada sanomalehdistö heti vihollisuuksien syttyessä hallituksien palvelukseen siten, että sen sallittiin puhua vain silloin kun se hallituksille oli edullista ja siinä äänilajissa kuin hallitukset kulloinkin halusivat ja pakottaa se sillä välin olemaan hiljaa.

Sanomalehdistö on viimeisten vuosikymmenien aikana jokaisessa sivistysmaassa käynyt perin laajaksi ja siksi oli kunkin maan hallituksen aikoineen järjestettävä virkakoneisto, joka erikoisesti sanomalehdistön toimintaa valvoisi ja siksi tuli sensuuri, eli sanomalehtien holhouslaitos perustettua. Rauhan aikana on useimmissa maissa jokaisella sanomalehdellä oikeus puhua mitä haluaa, kunhan sitten kaikesta mitä julkaisee jälestäpäin vastaa, mutta sodan aikana ei sanomalehdistö saa julkaista mitään muuta kuin mitä tarkka ja epäluuloinen ennakkosensuuri suvaitsee hyväksyä yleisön luettavaksi.

Kun täten kunkin maan sensuuri nykyisen sodan aikana tarkoin on valvonut, ettei kansalle julkaistavaksi pääse mitään sellaista, joka maan todellista tilannetta, hallituksen toimenpiteitä ja suunnitelmia paljastaisi, enempää kuin mitään uutisia sellaisista tapauksista, jotka ovat omansa kiihtymystä ja hallituksen arvostelua herättämään, niin kansat ovat eläneet täydellisesti tietämättöminä ja epämääräisten aavistusten vallassa, joita suusta suuhun kulkevat huhut ovat omansa herättämään. Kun hallituksien maailman tapauksista on kansoihin onnistunut monenmoisten vääristelyjen kautta istuttaa juuri sellaisen käsityksen kuin mitä ne kulloinkin tarkotuksiensa onnistutmiseksi ovat halunneet, niin niitten on ollut perin helppo komentaa alamaisensa tekemään sitä, mitä on ollut tarpeellista ilman että nämä ovat aprikoineet tai harkinneet tekojaan, niitten johdonmukaisuutta, enempää kuin sitäkään, kuka niistä kulloinkin on hyötynyt tai vahinkoa kärsinyt.

Tällä tavoin on Europan kansoja side silmillä viimeiset kaksi ja puoli vuotta johdettu teurastuskentille toisiaan tuhoamaan. Kunkin riitapuolen toimesta on kiihottavassa äänilajissa puhuttu vastustajain "harjottamista julmuuksista", olipa niissä sitten perää tai ei. Kunkin maan sanomalehdissä on kerrottu omista voitoista ja salattu tappiot ja kaikin puolin on muutenkin lyöty tuhkaa kansan silmiin. Täten kun sansoilta asiain todellinen tila on salattu on ne saatu taipumaan, innostumaan ja kiihtymään, sekä tekemään tekoja, jotka tavallisissa oloissa herättäisivät inhoa ja vastustusta jokaisessa ajattelevassa yksilössä.

Parin viimeisen vuoden historia tietää esittää laajan valikoiman sellaisia tapauksia, joissa kunkin maan hallitukset ovat osottautuneet syyllisiksi edellä esitettyyn rikokselliseen kansan oikeustajunnan sokaisemiseen valheellisilla tiedoilla ja tahallisilla vääristelyillä. Ensimäinen sarja tällaisia rikoksia tapahtui aivan nykyisen maailmansodan ensimäisinä hetkinä. Silloin joissakin tunneissa kaikkien sotivien maitten sanomalehdistö kapuloittiin. Se ei saanut julkaista mitään hallituksen arvostelua, ei mitään todellisia tietoja siitä, mikä maat keskenään johti sotaan, eikä edes sitäkään, millä mielin kussakin osassa maata kansa sodan otti vastaan. Mutta sen sijaan oli sanomalehtien hallituksien käskyistä julkaistava joukottain hallituksien julistuksia "valkosia —, keltasia — ja sinisiä julistuksia", joissa kukin hallitus kauniin sanoin kansalleen selitti kuinka viaton se oli sodan pulkeemiseen vierittäen kaiken syyllisyyden vastustajan niskoille. Sitten julkaistiin kaikennäköisiä hirmujuttuja vihollisen tekemistä julmuuksista, joilla kansain kaikki petomaiset vaistot saatiin liikkeelle, ja niin oli ennen mahdottomalta näyttävälle yleiseuropalaiselle hävitykselle luotu maaperä.

Pitkin matkaa on sitten hallituksien ollut pakko kuin silmäterää varjella sitä, etteivät kansat saisi toisiltaan vaikutteita, etteivät eri kansojen järkevimmät ja jaloimmat ainekset saisi keskenään mielipiteitä vaihtaa ja ettei yleensä kunkin sotivan kansan tietoon tulisi mitään sellaista, mikä petomaista murhanhimoa laimentaisi ja mikä antaisi aihetta inhimillisten tunteitten oikeuksiinsa palauttamiselle. Ja tässä "jalossa" tehtävässä on kunkin maan sensuuri säälimättömällä tavalla karsinut pois julkisista lausunnoista kaikki, millä suinkin on vivahdustakaan kansojen valistavasta luonteesta ja asiain todellisen tilan paljastamisesta. Samalla on sensuurilaitos toiminut urkkijatoimistona, joka tarkoin on teljetyttänyt lukkojen taakse kaikki hallituksien toimenpiteille vastenmieliset ainekset, sekä tarpeen mukaan etevimpiä vastustajia ammuttaviksi ja hirsipuihin toimittanut.

Poikkeuksetta on sanomalehdistön tila kaikissa sotivissa maissa ollut edellä esitetyn tapainen. Kun Yhdysvaltain hallitus maan mahtavan rahaylimystön pakotuksesta vähitellen aste asteelta on maata ohjannut kohti sotatilannetta, niin se samalla myöskin on asiain kehittyessä ottanut huomioonsa kaikkien sotivien maitten hallitusten viime aikoina saavuttamat kokemukset ja ne tarkoin pannut mieleensä, järjestääkseen sisäiset asiat vähitellen myöskin täällä "kaavahan muun maailman", jotta sodan aikaansaaminen ja sitten sen jatkaminen häiriöittä kävisi päinsä. Vastoin maan lakeja on m. m. sotilaallinen sanomalehtisensuurikin salaisesti järjestetty jo etukäteen, kongressin koko asiasta mitään tietämättä, vaikkakaan niistä touhuista ei ole kuulunut muuta kuin epämääräisiä huhuja aina viime päiviin asti. Nyt sen kynnet jo kuitenkin alkanevat piakkoin näkyä, sillä "isänmaan turvallisuuden nimessä" on jo vieraskielisen sanomalehdistön varalle valmistettu lakkauttamiskielto, jolla kaiketi ensiksi tullaan tarpeen vaatiessa saksankielisen sanomalehdistön ääni vaimentamaan. Sitten tietenkin asetetaan työväen sanomalehdistö yleensä erikoisen kovennetun valvonnan alaiseksi ja "varotukseksi" joitakin sanomalehtiä lakkautetaan ja niitten toimittajia lähetetään vankityrmään. Ja kun sitten jonkun ajan kuluttua tämän maan tapauksia sanomalehdistössä seuraa, niin on kaikki ihmeellisen yksiväristä ja keskenään sopusointuista. Missään ei näy kansallisen isänmaallisuuden hengen yleisestä kaavakkeesta poikkeevia soraääniä, eikä hallitusta arvostelevia lausuntoja, vaan sen sijaan kyllä kuinka urheasti maan armeija on vihollista kurmottanut ja mitenkä perinpohjin vihollinen vielä tullaan nöyryyttämään "vapauden, isänmaan onnen ja valoisan tulevaisuuden turvaamiseksi." Tällöin tietenkin aivan huomaamatta myöskin sivuutetaan se, kuinka perusteellisesti oman maan työväestö kuritetaan nälällä, sen oman veren vuodotuksella ja kurjuudella, samaten kuinka kotiin jääneet suurriistäjät tunnottomasti kiristävät olosuhteita sotaa huijaustensa tukipisteenä käyttäen ilman että "isänmaallinen" hallituksemme asian korjaamiseksi panisi rikkaa ristiin. Samaan aikaan on tietenkin työväestön "isänmaan edun nimessä" muututtava koneistoksi, jonka mitään uhrauksia tinkimättä on alistuttava yötä päivää raatamaan, ilman että sillä olisi oikeutta vaatia siitä mitään lisäkorvausta. Ja kun tällaisesta orjastelemisesta tehtailijain lauma kiskoo satoihin prosentteihin nousevaa voittoa, niin on sanomalehdistön siitä oltava "yhteisen edun" nimessä aivan hiljaa. Ja sitten kun taistelutantereilta aletaan ontuvia, sokeita, raajarikkoja, halpaantuneita ja mielipuolia takaisin kotimaahan yhteiskunnan elätettäväksi kiskoa, niin sanomalehdistön on mainittava ainoastaan kuinka urhoollisesti nämä sankarit ovat maan puolesta taistelleet, mutta missään tapauksessa ei saa mainita, että ne kaikesta uhrautuvaisuudestaan ovat itselleen palkinnoksi saaneet — loppumattoman kurjuuden leimaaman ilottoman vanhuuden ja sen synnyttämän epätoivon, nuo raajarikkoisuuden ja murtuneen terveyden lähimmät seuralaiset. Mutta kuten sanottu, ei näistä seikoista sanomalehdissä saa mitään mainita, vaan sen sijaan on niitten kerrottava urhoollisuudesta ja kunniamerkeistä, joilla kaikki kärsimykset silataan ja vaimennetaan sota-aikana.

Tällainen on asema, jota kohden sanomalehdistömme nyt nopein askelin rientää. Porvariston äänenkannattajia ei se kylläkään haittaa, sillä sen edut ovat samat kuin niitten, jotka sensuurin voimaan asettavat, mutta sen sijaan saa työväen lehdistö sensuurista sitäkin raskaammin kärsiä samaten kuin koko työväenluokkakin, jonka sodan aikana nurkumatta on uhrattava henkensä ja omaisuutensa suurriistäjien etujen edestä taisteluun saamatta vastapalkkioksi oikeutta vaatia mitään, ei edes itselleen ja perheleleen ravintoakaan; kaikkien on vain alistuttava siihen mitä armossa ylhäältä suvaitaan — "isänmaan etujen" nimessä.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, of TOVERI, published Daily at Astoria, Oregon, State of Oregon, for State of Oregon, for April 1, 1917.
County of Clatsop ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Aug. Nikula, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the Toveri and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Name of—	Post-Office Address.
Editor, Wm. N. Reivo	Box 99, Astoria, Oregon
Managing Editor, Louis Moilanen	Box 99, Astoria, Oregon
Business Managers, August Nikula	Box 99, Astoria, Oregon
Publisher, WESTERN WORKMEN'S PUB. CO.	Box 99, Astoria, Oregon.
Business Manager, August Nikula,	Box 99, Astoria, Oregon.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.)

Finnish Socialist Local, Portland, Ore., 719 Montana Ave.
Finnish Socialist Club, Astoria, Ore., 262 Taylor Ave.
Finnish Socialist Local, West Berkeley, Cal., 1819 10th St.
Finnish Socialist Local, Cumberland, Wyo., L. Box U.
Finnish Socialist Local, Stockett, Mont., Box 164,
Finnish Socialist Local, Bingham, Utah, L. Box 681.
Finnish Socialist Local, Aberdeen, Wash, 713 E. First St.
Finnish Socialist Local, Hoquiam, Wash., 315 10th St.
Finnish Socialist Local, Tonopah, Nev., Box 84.
Finnish Socialist Local, Rock Springs, Wyo., L. Box 137.
Finnish Socialist Local, Butte, Mont., Box 252.
Finnish Socialist Local, Wilkeson, Wash, Box A.
Finnish Socialist Local, Eureka, Cal., 1418 A St.
Finnish Workers Association, San Francisco, Cal., 20 Flint St.
Finnish Socialist Local, Winlock, Wash., Box 237.
Finnish Socialist Local, Diamondville, Wyo., L. Box 182.
Finnish Socialist Local, Fort Bragg, Cal., Box 339.
Finnish Socialist Local, Los Angeles, Cal., Box 1173.
Finnish Socialist Local, Seattle, Wash., 636 Wash. Blvd.
Finnish Socialist Local, Hanna, Wyo., L. Box 33.
S. S. Osasto, Box 83, Frontier, Wyo.
S. S. Osasto, Box 1045, Raymond, Wash.
S. S. Osasto, Box 397, Mullan, Idaho.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.)
Workers Credit Union, Fitchburg, Mass.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 4107 (This information is required from daily publications only.)

AUGUST, NIKULA, Business Manager.
Sworn to and subscribed before me this 6th day of April, 1917.
(Seal) W. T. EAKIN,
(My commission expires Jan. 14, 1920.)